

21 במאי 2017

לכבוד

במייל: ruvikd@br7.org.il

מר רוביק דנילוביץ'
ראש עיריית באר שבע

שלום רב,

הנדון: טענות להפרה כביכול של הסכם ההקצאה של המקלט לפורום דו קיום בנגב

הננו לפנות אליך בשם פורום דו קיום בנגב לשוויון אזרחי.

פורום דו-קיום בנגב לשוויון אזרחי הוא עמותה, שהוקמה בשנת 1997 על ידי תושבים ערבים ויהודים בנגב, במטרה לשמש מסגרת לשיתוף פעולה ערבי-יהודי כבסיס למאבק משותף לשוויון זכויות מלא בין ערבים ליהודים, המאפשר צדק חברתי וצדק חלוקתי לאוכלוסיות הנגב. מאז שנת 2006 מקצה עיריית באר שבע לעמותה מקלט ציבורי כדי לקיים בו בית תרבות ערבי-יהודי.

פורום דו קיום בנגב נדהם לקבל מכתב מיום 11.5.17 ממר אביב גל, מפקח נכסים במינהל כספים של עיריית באר שבע, לפיו הוא הפר כביכול את הסכם ההקצאה לשימוש במקלט העירוני. עוד צויין במכתב, כי הפורום נדרש להגיב לטענות (שנקבעו כעובדות) בתוך 7 ימים.

המכתב מנוסח בלשון בוטה ומשתלחת וכולל קביעות נחרצות וקשות כאילו הפורום קיים במקלט "מספר פעילויות המהוות, על פניו, חריגה בוטה והפרת תנאי הסכם ההקצאה". עוד נטען, כי הפעילויות עוסקות "בנושאים המכרסמים, לדעת רבים, תחת ערכי החברה הישראלית וערכי מדינת ישראל, ותכליתם, לכאורה, ליצור פרובוקציות. מיותר גם לציין, כי פעילויות אלו פוגעות ברגשות ציבור גדול באופן החורג ממתחם הסבירות." לסיכום נטען, כי הפעילויות מהוות הפרה של האיסור לקיים פעילות פוליטית, וכי באירועים אלה העבירה העמותה את השימוש במקלט לגופים אחרים – אף זאת תוך הפרה של הסכם ההקצאה.

המכתב מתבסס על "מידע שהתקבל" כשלא מפורט מי מסר את המידע וכיצד הוא נבדק. המכתב מזכיר רק שני אירועים שהתקיימו במקלט והיו פתוחים לציבור. בשני המקרים נמסר תיאור מעוות ומגמתי, שמציג את האירועים באור שלילי. מלבד כותרת האירוע והתאריך שבו התקיים אין הרבה קשר בין התיאור שבמכתב "ההפרה" לבין המציאות.

האירוע הראשון הוא ערב עיון, שהתקיים באוקטובר 2016 בשיתוף עם תנועת "יש גבול" ו"סולידריות קולנוע" תחת הכותרת "מי מפחד מחופש (המצפון)?" בניגוד לנטען במכתב האירוע לא עסק בעידוד לסרב להתגייס לצבא אלא הוקדש לדיון בנושא חופש המצפון. הזכות לסרב לשרת בצבא מטעמי מצפון היא זכות אזרח מוכרת, ואף הצבא משחרר משירות מי שמסרב להתגייס בשל היותו פציפיסט. השאלה של סירוב להתגייס לצבא בשל פעולותיו של הצבא בשטחים הכבושים שנויה במחלוקת וראויה לדיון ציבורי כפי שנעשה במקרה זה. עמית דרי, מנכ"ל מילואימניקים בחזית שביקש לדבר באירוע, הוזמן ומשום מה ביטל את השתתפותו.

האירוע השני, שהתקיים באפריל 2017, היה השתלמות, שנערכה בשיתוף פעולה עם האגודה לזכויות האזרח, אקטיביסטילס ושת"ל, שכותרתה "צילום אפקטיבי בהפגנות ואירועי מחאה". בסדנה מועברת הדרכה טכנית לגבי השימוש במצלמות בעת אירועי מחאה. הצילום בא להגן על המפגינים במקרה שיוגשו נגדם תלונות ולסייע בזיהוי השוטרים שנכחו במקום במקרה של התנהגות לא נאותה מצידם. אין שחר לטענה כאילו המשתתפים בסדנה קיבלו הדרכה כיצד להתגרות בחיילים וליצור פרובוקציות מול כוחות הביטחון. הסדנה לא מתייחסת לחיילים כלל, שכן היא עוסקת אך ורק בהפגנות שמתקיימות בישראל. שי גליק, שנרשם לסדנה ושהוזמן להשתתף בה, משום מה לא הגיע.

מהאמור לעיל עולה, שבאף אחד מן המקרים העמותה לא העבירה את המקלט לשימוש של ארגונים אחרים, אלא קיימה פעילויות בשיתוף פעולה עם ארגונים נוספים, שעולות בקנה אחד הן עם מטרות העמותה והן עם המטרות שפורטו בהסכם ההקצאה.

חמורה במיוחד בחוסר תום הלב שלה הטענה כאילו העמותה הפרה את התנאי של איסור קיום פעילות פוליטית בכך ששיתפה פעולה עם תנועת "יש גבול" "המוגדרת, למיטב ידיעתנו, כתנועה פוליטית" כלשון המכתב. זאת בעקבות מקרה ההתנכלות הקודם של עיריית באר שבע לפורום דו קיום בנגב, כשהעירייה התיימרה לאסור על הפורום להקרין במקלט סרט תיעודי בטענה שמדובר בפעילות פוליטית. בעקבות פנייתנו ליועץ המשפטי לממשלה הבהירו המשנות ליועמ"ש במכתבן מיום 26.10.15, כי יש לפרש בצמצום את האיסור על פעילות פוליטית כדי להימנע מפגיעה בחופש הביטוי, וכי האיסור מתייחס אך ורק לפעילות הקשורה במישרין או בעקיפין לפעילות מפלגתית. עוד צויין במכתב המשנות ליועמ"ש, כי גם טיעונים נוספים שהעלה היועץ המשפטי של העירייה (שדומים להפליא לטיעונים שנכללו במכתב הנוכחי ושפורטו לעיל) לא הצדיקו את הדרישה לבטל את הקרנת הסרט.

המכתב כולל קביעות נחרצות, כאילו היו עובדות בדוקות, שיש בהן משום לשון הרע חמור כלפי פורום דו קיום בנגב וכלפי הארגונים השותפים לפעילויות שהוזכרו בו. אם לא די בכך הרי שבמקביל לשליחתו לעמותה המכתב מצא את דרכו לכלי התקשורת בתפוצה רחבה, ואילץ את פורום דו קיום בנגב לנסות ולהדוף את הסילופים הכלולים בו. לפני שרשות ציבורית נוקטת בצעד כלשהו מוטלת עליה החובה לערוך בירור יסודי של כל העובדות. לו העירייה הייתה טורחת לפנות לפורום דו קיום בנגב ולברר את העובדות, ההתנהלות הפסולה הזו כמו גם הפגיעה במוניטין של העמותה היו נחסכות.

אנחנו סמוכים ובטוחים שמפקח הנכסים אביב גל הוא עובד ציבור מסור וישר דרך. צר לנו על כי גורמים בכירים בעירייה גרמו לו לחתום על מכתב, שכולל עובדות חסרות שחר וטיעונים משפטיים חסרי בסיס, שהיועץ המשפטי לממשלה כבר קבע, שהם פוגעים בחופש הביטוי.

עיתוי המכתב תמוה במיוחד - עוד בנובמבר 2016 נציגי פורום דו קיום בנגב ביקשו להיפגש איתך כדי לברר את הטעון ברור ולנסות ליישר את ההדורים. הפגישה נקבעה רק לפברואר 2017. ביום הפגישה עצמו קיבלו נציגי העמותה הודעה, כי הפגישה תידחה למועד אחר באותו החודש בשל כך שנבצר מסגניתך להשתתף בה בשל סיבות אישיות. מועד חדש הוצע רק לסוף חודש יוני, ובשל כך שהמועד חל בעיד אל פיטר הפגישה נקבעה ליום 5.7.17. לפיכך לא ברור מדוע אצה לעירייה הדרך לשלוח את המכתב דווקא עתה.

לצערנו אין זו הפעם הראשונה בה העירייה נגררת אחרי רוחות רעות, שמנשבות מחוץ לעיר ומבקשות להחניק כל דעה או פעילות שנתפסות כעמדה ביקורתית. לעירייה אסור להתערב בתכנים של אירועי תרבות המתקיימים במוסדות עירוניים (מכתבה של המשנה ליועץ המשפטי לממשלה אלינו מיום 11.5.17 מצ"ב).

לא רק שאסור לעירייה לפגוע באירועי תרבות, אלא שמתפקידה של העירייה ככל רשות ציבורית להגן על חופש הביטוי ולסייע במימושו. אל לה לשמש מכשיר בידי אלה הרוצים להחניק כל דעה, שאינה עולה בקנה אחד עם דעתם, ובכך להרוס את ערכי היסוד של הדמוקרטיה.

בכבוד רב,

דן יקיר, עו"ד
היועץ המשפטי

העתקים: גב' דינה זילבר, המשנה ליועץ המשפטי לממשלה (ציבורי-מינהלי)
עו"ד חיים טורקל, יועמ"ש עיריית באר שבע haimt@br7.org.il